

Notícies

A continuació es destaquen diversos actes i esdeveniments rellevants relacionats amb l'ESCRBCC durant el curs 2022-2023.

Miquel Mirambell Abancó, Director de l'ESCRBCC.
mmirambe@xtec.cat

Data de redacció: 31 maig 2023

Conferència inaugural del curs 2022-2023 a càrrec de Mireia Mestre Campà, directora del CRBMC

El 27 d'octubre de 2022 va tenir lloc la conferència inaugural del curs acadèmic 2022-2023 a càrrec de Mireia Mestre Campà, directora del Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya (CRBMC).

Mireia Mestre Campà és llicenciada en Història de l'Art per la Universitat de Barcelona, llicenciada en Belles Arts en l'especialitat de Conservació-Restauració per la mateixa universitat i màster en Museologia per la Universitat Autònoma de Barcelona. Va començar la seva carrera professional com a estudiant en pràctiques al CRBMC, esdevenint posteriorment becària (1986-1988) i tècnica superior responsable de la documentació dels processos de Conservació-Restauració (1989-1996). Finalment, des del setembre de 2022 és la directora del CRBMC.

L'any 1996 ingressà al Servei de Museus de la Generalitat de Catalunya i s'orientà cap a la Conservació Preventiva i la Museologia. L'any 2002 esdevingué funcionària del cos de conservadors de museus de la Generalitat de Catalunya. D'altra banda, ha estat professora associada

a la Universitat de Barcelona on ha impartit l'assignatura de Conservació Preventiva (1995-2005), fins que l'any 2006 es convertí en la Cap de l'Àrea de Restauració i Conservació Preventiva del MNAC (2006-2022). Finalment, cal destacar que ha estat presidenta de l'associació CRAC (Conservadors-Restauradors Associats de Catalunya).

La lliçó inaugural portava per títol "El CRBMC i el futur de la Conservació-Restauració a Catalunya" i va consistir en una interessant anàlisi de l'estat de la professió a Catalunya, així com de l'estructura organitzativa de la Conservació-Restauració al país i dels reptes de futur.

Aquesta conferència va servir per inaugurar un curs en el qual s'han matriculat 150 estudiants repartits de la següent manera: 124 estudiants al Grau de Conservació i Restauració de Béns Culturals, 11 estudiants al Màster de Conservació i Restauració de Patrimoni Fotogràfic (3a edició) i 15 estudiants al Curs d'adaptació de l'antiga titulació a l'actual Grau de Conservació i Restauració de Béns Culturals (9a edició). ¹

[1] Mireia Mestre Campà, directora del CRBMC, durant la lliçó inaugural del curs 2022-2023 (Fotografia: ESCRBCC).

Presentació del número 21 de la revista *Unicum*

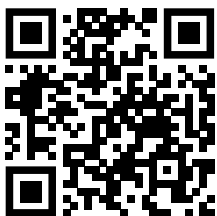
El dimecres 1 de març de 2023 va tenir lloc la presentació del número 21 de la revista *Unicum* a la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi.

L'acte va ser presentat per Verónica Ramírez, directora de la revista *Unicum*, i per Miquel Mirambell, director de l'ESCRBCC, i va comptar amb una conferència sobre la conservació-restauració en ambients desèrtics, concretament en els jaciments de Berenike i Oxirrinc (Egipte), a càrrec de Delia Eguiluz, llicenciada en Història de l'Art i graduada en conservació-restauració per l'ESCRBCC, i Bernat Burgaya, llicenciat en Història, postgrau en Arqueologia nàutica mediterrània i actualment cursant el doctorat a la UNED.

A més d'aquest estudi, la revista compta amb quatre articles més redactats per Violeta Romero Barrios, Miquel Mirambell Abancó, Jordi Bonet, Sílvia Cañellas i Anna Santolària. Finalment, s'inclouen cinc articles elaborats a partir dels treballs finals de grau i de màster de cinc estudiants de l'ESCRBCC del curs 2021-2022: Selene Fernández Santés, Palmira Ruiz-Clavijo Fernández, Carla Guinart Barberà, Laura Lara Blanco i Ariadna Olivé i Soler. També hi ha un recull de les notícies i esdeveniments més destacats que van tenir lloc a l'ESCRBCC durant el curs 2021-2022.

El contingut de la revista es pot consultar a RACO (Revistes Catalanes d'Accés Obert) i es pot veure la presentació al canal de youtube de l'ESCRBCC. ²

[2] Portada del número 21 de la revista *Unicum* (Fotografia: ESCRBCC).

Pràctiques en institucions

En els programes formatius de l'ESCRBCC hi ha quatre assignatures de pràctiques en institucions. D'una banda, dues assignatures obligatòries: "Pràctiques externes" de 4t curs del Grau de Conservació i Restauració de Béns Culturals (6 crèdits ECTS) i "Pràctiques externes" del Màster de Conservació i Restauració de Patrimoni Fotogràfic (12 crèdits ECTS). D'altra banda, dues assignatures optatives: "Formació Pràctica Complementària I" (3 crèdits ECTS) i "Formació Pràctica Complementària II" (3 crèdits ECTS) de 3r i 4t curs del Grau de Conservació i Restauració de Béns Culturals, respectivament.

Durant el curs 2022-23 s'han gestionat un total de 80 pràctiques en 32 institucions diferents: 43 pràctiques

optatives en el marc de les assignatures "Formació Pràctica Complementària I" (16 alumnes) i "Formació Pràctica Complementària II" (27 alumnes) del Grau de Conservació i Restauració de Béns Culturals. D'altra banda, s'han fet 30 pràctiques obligatòries en el marc de l'assignatura "Pràctiques externes" de 4t curs del Grau i 7 pràctiques en el Màster en Conservació i Restauració de Patrimoni Fotogràfic.

Per poder portar a terme totes aquestes pràctiques, l'ESCRBCC té signats més de 60 convenis de col·laboració amb diverses institucions, que es van renovant periòdicament. ³

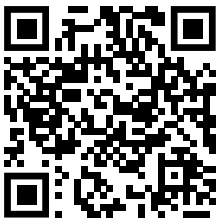
[3] Estudiants de l'ESCRBCC durant les pràctiques de conservació-restauració de pintura mural a l'ermita de Sant Roc de Vilafranca, a Castelló (Fotografia: ESCRBCC).

Mobilitat internacional

Durant el curs acadèmic 2022-2023, l'ESCRBCC ha continuat amb l'intercanvi d'estudiants i docents dins del Programa Erasmus, realitzant 19 mobilitats.

Pel que fa a la mobilitat d'estudis, dos estudiants de l'ESCRBCC van fer una estada al primer semestre en d'altres institucions docents amb les quals l'ESCRBCC té conveni: una estudianta de l'ESCRBCC va realitzar una mobilitat d'estudis a l'Institut Politécnico de Tomar (Portugal) i un altre estudiant de l'ESCRBCC va realitzar una mobilitat d'estudis a l'Accademia di Belle Arti di Brera de Milà. D'altra banda, dos estudiants estrangers van fer estades a l'ESCRBCC: un estudiant de l'Ecole Supérieure d'Art et de Design TALM-Tours al primer semestre i una estudianta de l'Accademia di Belle Arti di Brera de Milà al segon semestre.

Pel que fa a la mobilitat de pràctiques, vuit estudiantes de l'ESCRBCC del Grau de Conservació i Restauració de Béns Culturals van fer pràctiques a The Royal Danish Collection de Copenhaguen (Dinamarca), a la Biblioteca Nazionale Centrale de Roma (Itàlia), al National Museum

Conservation and Storage Centre-Museum of Fine Arts de Budapest (Hongria), a l'Art Museum of Skagen (Dinamarca), a la National Library of the Czech Republic de Praga (República Txeca), a l'Heritage Malta (Malta), al Centro di Conservazione Archeologica-Roma (Itàlia) i al Museo Archeologico Nazionale di Napoli (Itàlia). D'altra banda, dues estudiantes del Màster en Conservació i Restauració de Patrimoni Fotogràfic de l'ESCRBCC van fer pràctiques a la Direção Regional do Arquivo e Biblioteca da Madeira (Museo da Fotografia da Madeira. Atelier Vicente's) de Madeira (Portugal) i al MUFO (Museum of History and Photography in Krakow) de Cracòvia (Polònia).

Pel que fa al professorat, durant el mes de maig de 2023, un professor de l'ESCRBCC va impartir docència a la University of West Attica d'Atenes (Grècia) i dos professors de l'ESCRBCC van anar a fer observació d'aprenentatge al Museo Archeologico Nazionale di Napoli (Itàlia). Finalment, cal dir que el novembre de 2022 una professora de la University of West Attica i un membre del PAS de la mateixa universitat van fer estades a l'ESCRBCC. ^[4]

[4] L'estudianta Elena Torrents Mayà de l'ESCRBCC durant les pràctiques Erasmus+ a l'Art Museum of Skagen, a Dinamarca (Fotografia: ESCRBCC).

Formació complementària

Com cada curs acadèmic, al llarg del curs 2022-2023 s'han organitzat cursos de formació complementària per tal d'aprofundir en alguns aspectes curriculars dels programes formatius. Així, doncs, d'una banda, entre el 23 i el 30 de gener de 2023 l'ESCRBCC va organitzar un curs oficial i homologat de Prevenció de Riscos Laborals en Conservació-Restauració, impartit per la Fundació Laboral de la Construcció.

D'altra banda, durant el mes de novembre de 2022 i durant el mes de febrer de 2023, l'ESCRBCC va celebrar dues edicions del curs "El mètode aquós aplicat a material arqueològic: buffers, quelants i gels" impartides per la professora Silvia Marín Ortega. El curs estava adreçat a professionals i alumni de l'ESCRBCC, i tractava la qüestió de l'aigua, el pH, la conductivitat, la quelació, el disseny individualitzat de solucions tampó (amb i sense quelants) i la gelificació. Les pràctiques es van realitzar sobre peces arqueològiques reals.

Finalment, durant el mes de febrer de 2023 va tenir lloc la segona edició del curs d'Introducció a la Fotogrametria celebrat a l'ESCRBCC en col·laboració amb el projecte Giravolt3D i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Aquesta nova edició del curs de digitalització del patrimoni en 3D va tenir un gran èxit de participació, amb les 30 places ofertes cobertes per alumnes de les quatre especialitats de l'ESCRBCC: el 42% de l'especialitat de Conservació-Restauració de Béns Arqueològics, el 27% de Conservació-Restauració de Pintura, el 19% de Conservació-Restauració de Document Gràfic i el 12% restant de Conservació-Restauració d'Escultura.

Pel que fa a la formació del professorat de l'ESCRBCC, el novembre de 2022 cinc membres del professorat de l'ESCRBCC van assistir al curs sobre "Identificació de fustes: principis i tècniques", organitzat per l'Associació per a l'Estudi del Moble i impartit al Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya per la doctora Raquel Carreras, experta internacional en identificació de fustes, i per la doctora Mónica Piera Miquel, presidenta de l'Associació per a l'Estudi del Moble. Durant el curs, a més d'aprendre a identificar les característiques generals de les principals

[5] Estudiant realitzant una pràctica durant el curs sobre el mètode aquós aplicat a material arqueològic.

[6] Segona edició del curs d'Introducció a la Fotogrametria celebrat a l'ESCRBCC en col·laboració amb el projecte Giravolt3D i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

[7] Professorat de l'ESCRBCC durant el curs sobre identificació de fustes organitzat per l'Associació per a l'Estudi del Moble i impartit al CRBMC (Fotografies: ESCRBCC).

fustes emprades en el patrimoni, es va estudiar un capçal de llit de marqueteria d'una excel·lent qualitat artística, procedent del Museu de la Garrotxa. [5] - [7]

Assistència de l'ESCRBCC a la 14a assemblea general d'ENCoRE (European Network for Conservation-Restoration Education)

Els professors de l'ESCRBCC Joan Escudé i Ruth Sadurní van assistir els dies 20 i 21 d'octubre de 2022 a la 14a assemblea general d'ENCoRE, la Xarxa Europea de Centres Educatius de Conservació-Restauració.

Escoles i universitats de tot Europa es van reunir a les instal·lacions de la Universitat Catòlica Portuguesa a Porto (Portugal) per compartir experiències i treballar per a la millora de la formació de les noves generacions de conservadors-restauradors europeus.

Van assistir a l'assemblea representants de 19 institucions d'11 països diferents, així com la presidenta d'ECCO, la Confederació Europea d'Associacions de Conservadors-Restauradors, com a observadora.

Els principals punts de l'ordre del dia van girar al voltant dels problemes d'intrusisme que es pateixen en molts països, els canvis en els sistemes d'estudis i en els sistemes d'acreditació nacionals, la incorporació o canvi d'estatus de membres, l'estat de la qüestió del projecte CHARTER i la presentació de la nova pàgina web de l'associació. ⁸

[8] El professor Joan Escudé i la professora Ruth Sadurní de l'ESCRBCC durant la 14a assemblea general d'ENCoRE (Fotografia: ESCRBCC).

Participació de l'ESCRBCC en el Saló de l'Ensenyament 2023, la Fira de l'Estudiant de Tortosa i l'Espai de l'Estudiant de Valls

Enguany l'ESCRBCC ha participat en tres fires d'orientació d'estudiants que volen cursar estudis superiors. Concretament, entre el 15 i el 19 de març de 2023 l'ESCRBCC va participar en el Saló de l'Ensenyament de Barcelona en un estand compartit amb l'ESDAPC i l'ESMUC, amb un èxit considerable de persones que van visitar l'estand, interessades en les titulacions que s'imparteixen a l'ESCRBCC. El 15 de març el Conseller d'Educació de la Generalitat de Catalunya Josep González-Cambray va visitar l'estand i va saludar als directores i directores de les tres escoles.

D'altra banda, el desembre de 2022 l'ESCRBCC va participar a la sisena edició de la Fira de l'Estudiant a l'Institut Dertosa a Tortosa i, finalment, el març de 2023 l'ESCRBCC va participar a la 23a edició de l'Espai de l'Estudiant de Valls, concretament a la sala Kursaal, on hi havia 61 expositors que varen ser visitats pels instituts de la província de Tarragona. ⁹

[9] Estand de l'ESCRBCC al Saló d'Ensenyament 2023 (Fotografia: ESCRBCC).

Acte institucional de graduació de la desena promoció de l'ESCRBCC

[10] Graduades i graduats de l'ESCRBCC durant l'acte de graduació celebrat al Teatre Victòria de Barcelona, juntament amb la padrina de promoció, el conseller d'Educació i el director de l'ESCRBCC (Fotografia: Xavier Subias).

El passat 22 de maig de 2023 es va celebrar al Teatre Victòria de Barcelona l'acte institucional de graduació de la desena promoció dels Ensenyaments Artístics Superiors, la qual va iniciar els seus estudis el 2019 i els va finalitzar el 2023. En aquest acte hi varen participar estudiants d'art dramàtic, conservació-restauració de béns culturals, dansa, disseny i música procedents dels següents centres: Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya, Escola Superior de Disseny i d'Arts

Plàstiques de Catalunya, Conservatori Superior de Dansa de l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona, Escola Superior de Música de Catalunya, Eòlia, Istituto Europeo di Design, Jam Session, LCI Barcelona i Taller de Músics.

Durant l'acte hi va haver dos discursos institucionals, a càrrec de Guillermina Coll, padrina de la promoció, i de Josep González-Cambray, conseller d'Educació de la Generalitat de Catalunya. ¹⁰

Alta satisfacció dels titulats del grau i màster de l'ESCRBCC

[10] Estudiants del Grau de Conservació i Restauració de Béns Culturals de l'ESCRBCC (Fotografia: ESCRBCC).

El juliol de 2022 AQU Catalunya va publicar els resultats de l'enquesta de satisfacció de les persones que van obtenir el títol de grau o de màster en els Ensenyaments Artístics Superiors (EAS) durant els cursos 2018-2019, 2019-2020 i 2020-2021. Pel que fa a l'ESCRBCC, hi va participar un 53,5% de tots els graduats i graduades del Grau de Conservació i Restauració de Béns Culturals i un 69,2% de les persones titulades en el Màster en Conservació i Restauració de Patrimoni Fotogràfic.

Els resultats obtinguts foren molt bons, ja que el Grau de Conservació i Restauració de Béns Culturals va obtenir la valoració més alta de totes les titulacions, situant-se sempre per sobre de la mitjana dels altres estudis dels EAS. A més, un 83,8 % dels graduats i graduades de l'ESCRBCC tornaria a estudiar la mateixa titulació i un 88,2 % repetiria tornar a cursar-la a l'ESCRBCC. ¹⁰

Visita a l'ESCRBCC de diputades i diputats de la Comissió d'Educació i Formació Professional del Congrés dels Diputats

[12] Diputades i diputats de la Comissió d'Educació i Formació Professional del Congrés dels Diputats visitant les instal·lacions de l'ESCRBCC (Fotografia: ESCRBCC).

El dia 1 de març de 2023 diputades i diputats de la Comissió d'Educació i Formació Professional del Congrés dels Diputats van visitar l'ESCRBCC en el marc de les visites que l'esmentada comissió va realitzar a diverses comunitats autònomes per tal de conèixer de primera mà la realitat dels centres que imparteixen Ensenyaments Artístics Superiors a l'estat espanyol, amb l'objectiu d'analitzar, enriquir i millorar la nova Llei d'Ensenyaments Artístics Superiors, després de la publicació de l'avantprojecte de llei aprovat pel Consell de Ministres el passat 21 de

febrer de 2023. Van acompanyar a les diputades i els diputats, diversos càrrecs del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i del Consorci d'Educació de Barcelona.

La Llei d'Ensenyaments Artístics Superiors s'havia d'aprovar el dia 1 de juny de 2023 al Congrés dels Diputats, però al final no fou així a causa de la dissolució de les Corts provocada per la convocatòria d'eleccions generals anticipades per al 23 de juliol de 2023. ^[12]

Unicum

Bases per a la publicació d'un article

La temàtica dels articles publicats a la revista *Unicum* ha d'estar relacionada directament o parcial amb la conservació i restauració de béns culturals.

L'article ha de ser inèdit. En el mateix enviament de l'article, caldrà adjuntar un escrit on es manifesti explícitament que l'article és original, que no ha estat enviat ni està essent valorat per a la publicació posterior en cap altra revista. En aquest mateix escrit caldrà que consti que tots els autors estan d'acord amb la publicació de la versió enviada a la revista *Unicum*. Caldrà que consti el nom complet dels autors i el seu telèfon i mail de contacte.

NORMES GENERALS

- Pot tenir una extensió màxima escrita de 15 pàgines (en un format Word amb tipografia Times New Roman, 12, amb interlineat senzill, a més de les notes al peu de pàgina i la bibliografia, si n'hi ha). Caldrà entregar el text en un fitxer a part de la documentació gràfica.
- A més del títol, cal fer constar el nom complet del/dels autor/s, la titulació acadèmica i el càrrec en el lloc de treball o institució a què pertany, així com també l'adreça de correu electrònic (o web) que prefereix que sigui publicada a l'article.
- Cal adjuntar un paràgraf breu introductor i d'un màxim de 6 línies d'extensió, que serà traduït a l'anglès.
- Cal fer constar un màxim de 6 paraules clau.
- El text s'ha de lliurar en català o en castellà (si és possible en ambdues llengües, millor), o serà traduït pel nostre equip de redacció.
- Quan s'anomeni un producte que sigui marca registrada, caldrà fer-ho constar al text. (*)
- Es poden incloure citacions bibliogràfiques a les notes a peu de pàgina o al final del text, que seguiran en ambdós casos la mateixa normativa que s'explica en l'apartat següent. Les citacions bibliogràfiques incloses a les notes a peu de pàgina no es tornaran a referenciar en la bibliografia final.
- L'article i la documentació gràfica cal lliurar-los en format informàtic (CD, DVD), a partir d'un servei d'emmagatzematge d'arxius en línia, com Dropbox, o mitjançant un servei de transferència d'arxius informàtics per Internet, com WeTransfer).
- Com a autor/a d'un treball de caire científic s'haurà d'afegir a les dades personals (nom i cognoms, e-mail, afiliació institucional, formació...) el codi ORCID (codi numèric que permet identificar els investigadors). Aconseguir el codi ORCID és molt senzill: cal anar a la pàgina orcid.org i seguir tres passes; a continuació l'envien per e-mail i, per tant, ja es pot incloure a totes les seves publicacions.
- Un cop rebut l'article es notificarà la seva acceptació, rebuig o proposta de modificació.
- Els articles rebuts seran supervisats per l'equip de redacció que es reserva la possibilitat de fer petites correccions i/o modificacions d'estil durant el procés de correcció.
- La recepció d'articles està oberta tot l'any, però la edició es tanca a finals del mes de desembre.

NORMES PER A LA DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

- La documentació gràfica s'ha de referenciar al text amb el número corresponent de la imatge.
- El text dels peus de fotografia ha d'anar al final del text de l'article, amb la numeració corresponent a cada fotografia i caldrà que consti el nom de l'autor de la imatge en cada una.
- La documentació gràfica numerada s'adjuntarà en fitxers independents (no integrada al text), cal que sigui en format digital (tif, amb una resolució mínima de 300 dpi), i procurant que tinguin bona qualitat (enfocament, enquadrament, nitidesa...). Igualment, si es tracta d'imatges escanejades caldrà que tinguin una resolució mínima de 300 dpi i una mida d'uns 15 x 10 cm, ja sigui en format TIF o JPG.
- Cal adjuntar una imatge vertical en format digital (tif), de la millor resolució i qualitat possible, tenint en compte que anirà a plana completa al principi de l'article, de 300 dpi mínim i una mida d'uns 30 x 22 cm.
- *Unicum* es reserva el dret de rebutjar les imatges que no tinguin una bona qualitat o resolució per a la seva publicació.

PAUTES PER A LA PUBLICACIÓ DEL MATERIAL EXTRA DE VÍDEO

- Lliurar en format MP4s o MOV (H.264 codec amb), o com a arxius FLV quan tenen un canal alfa.
- Comprovar que sigui un dels formats anteriors, i que no sigui massa gran (amb la conversió del vídeo a un FLV sovint serà molt més petit).
- Els vídeos haurien de tenir menys de 100 MB i no haurien de sobrepassar els 5 minuts de durada.

NORMES PER A CITACIONS BIBLIOGRÀFIQUES

Tant si es tracta de la **bibliografia** del final de l'article, com d'una **nota a peu de**

pàgina, s'haurà de seguir el següent model de citació. Hi ha cinc models, per si es tracta d'un **llibre**, d'una **part d'un llibre**, d'una **part d'una col·lecció**, d'un **article de revista** o d'un **document en línia**:

LLIBRES:

COGNOM, Nom. *Títol*. Lloc d'edició: Editorial, any, pàgines. Núm ISBN

Exemple:

COLL, P. *El parlar del Pallars*. Barcelona: Empúries, 1991, p. 120-122. ISBN 84-7596-278-5

PARTS DE LLIBRE:

COGNOM, Nom. "Títol de la part de la monografia". A: COGNOM, Nom. *Títol*. Lloc d'edició: Editorial, any, pàgines. Núm ISBN

Exemple:

BERNA I XIRGO, J. "Els documents notariais en català i la seguretat jurídica en les traduccions". A: MONZÓ, E. (ed.). *Les plomes de la justícia: La traducció al català dels textos jurídics*. Barcelona: Pòrtic, 2006, p. 89-98. ISBN 84-9809-010-5

- En el cas que només s'hagi consultat un dels volums d'una obra, s'ha de fer constar després de la menció del títol mitjançant l'abreviatura Vol. i el número del volum en xifres aràbigues.

Exemple:

SOLÀ, J., dir. [et al.]. *Gramàtica del català contemporani*. Vol. 3. Barcelona: Empúries, 2002. ISBN 84-7596-909-7

- Quan un volum té un títol propi, s'escriu en cursiva a continuació de la indicació de volum, seguida de dos punts.

Exemple:

HERNÁNDEZ CARDONA, F.X. *Història militar de Catalunya: aproximació didàctica*. Vol. 2. *Temps de conquesta*. Barcelona: Rafael Dalmau, 2002. ISBN 84-232-0655-6

PARTS DE COL·LECCIÓ:

COGNOM, Nom. *Títol*. Lloc d'edició: Editorial, any, pàgines. (Col·lecció; núm.) Núm ISBN

Exemple:

ESCARDINO BENLLOCH, A.; BERNA PRATS, À. *Introducció a l'enginyeria dels reactors químics*. València: Universitat de València, 2003, p. 56-62. (Educativa. Materials; 67) ISBN 84-370-569-1

ARTICLES DE REVISTA:

COGNOM, Nom. "Títol de l'article". *Títol de la revista*. Lloc d'edició: Núm. vol. (any), núm. de l'exemplar, pàgines (cal indicar la primera i la darrera pàgina de l'article, separades amb un guió). Número d'ISSN (opcional)

Exemple:

SCULLEN, M. E. "Les dictionnaires français: un lieu privilégié du sexisme?". *Cahiers de lexicologie*. París: Vol. 83 (2003), núm. 2, p. 153-172. ISSN: 0007-9871

DOCUMENTS EN LÍNIA:

Representació: COGNOM, Nom. *Títol* [En línia]. Edició o versió. Lloc de publicació: editorial o distribuïdora, any de publicació. <adreça web (extensió màxima d'una línia de text, per tal que no hi hagi cap partició)> [Consulta:].

Exemple:

EUROPEAN COMMISSION. TRANSLATION SERVICE. *Eurodicautom* [En línia]. [S.l.]: European Commission, 2004. <<http://europa.eu.int/eurodicautom/Controller>> [Consulta: 22 setembre 2004].

Bases para la publicación de un artículo

La temática de los artículos publicados en la revista *Unicum* debe estar relacionada directa o parcialmente con la conservación y restauración de bienes culturales.

El artículo debe ser inédito. En el mismo envío del artículo, se deberá adjuntar un escrito donde se manifieste explícitamente que el artículo es original, que no ha sido enviado ni está siendo valorado para la publicación posterior en otra revista. En este mismo escrito deberá constar que todos los autores están de acuerdo con la publicación de la versión enviada a la revista *Unicum*. Deberá constar el nombre completo de los autores y su teléfono y mail de contacto.

Unicum es una publicación anual sin ánimo de lucro que trata temas relacionados con la conservación y restauración de los bienes culturales, el patrimonio y las disciplinas afines; se realiza con las aportaciones de profesionales del mundo de la conservación-restauración y del patrimonio, de profesores, de alumnos y de ex-alumnos de la ESCRB-CC.

Unicum es una revista abierta a todas las opiniones, pero no se hace responsable de los contenidos firmados por los respectivos autores, que serán los únicos responsables, así como también de los permisos de reproducción de los materiales de terceros que contengan.

La revista *Unicum* publicará artículos que sean originales e inéditos. La presentación de originales implica la cesión del derecho de publicarlos tanto en la versión impresa como en la electrónica. La dirección se reserva el derecho de editar total o parcialmente cualquier material enviado.

Evaluadores externos: Antes de la aceptación definitiva por parte del Consejo de redacción, los originales serán sometidos a revisión por parte de expertos (peer review), que elaborarán un informe escrito.

NORMAS GENERALES

- Puede tener una extensión máxima escrita de 15 páginas (en un formato Word con tipografía Times New Roman, 12, con interlineado sencillo, además de las notas a pie de página y la bibliografía, si la hay). Se deberá entregar el texto en un fichero aparte de la documentación gráfica.
- Además del título, debe constar el nombre completo del/los autor/es, la titulación académica y el cargo en el puesto de trabajo o institución a la que pertenece, así como la dirección de correo electrónico (o web) que prefiera que sea publicada en el artículo.
- Se debe adjuntar un párrafo breve introductorio de un máximo de 6 líneas de extensión, que será traducido al inglés.
- Se deben hacer constar un máximo de 6 palabras clave.
- El texto debe entregarse en catalán o en castellano (si es posible en ambas lenguas, mejor) o será traducido por nuestro equipo de redacción.
- Cuando se mencione un producto que sea marca registrada, se hará constar en el texto. (®)
- Se pueden incluir citas bibliográficas en las notas a pie de página o al final del texto, que seguirán en ambos casos la misma normativa que se explica en el apartado siguiente. Las citas bibliográficas incluidas en las notas a pie de página no se volverán a referenciar en la bibliografía final.
- El artículo y la documentación gráfica deben entregarse en formato informático (CD, DVD, a partir de un servicio de almacenamiento de archivos en línea, como Dropbox, o mediante un servicio de transferencia de archivos informáticos por Internet, como WeTransfer).
- Como a autor/a de un trabajo de tipo científico se deberá añadir a los datos personales (nombre y apellidos, e-mail, afiliación institucional, formación...) el código ORCID (código numérico que permite identificar a los investigadores). Conseguir el código ORCID es muy sencillo: basta con ir a la página orcid.org y seguir tres pasos; a continuación, lo envían por e-mail y, por lo tanto, ya se puede incluir en todas sus publicaciones.
- Una vez recibido el artículo se notificará su aceptación, rechazo o propuesta de modificación.
- Los artículos recibidos serán supervisados por el equipo de redacción que se reserva la posibilidad de realizar pequeñas correcciones y/o modificaciones de estilo durante el proceso de corrección.
- La recepción de artículos está abierta todo el año, pero la edición se cierra a finales del mes de diciembre.

NORMAS PARA LA DOCUMENTACIÓN GRÁFICA

- La documentación gráfica debe referenciarse en el texto con el número correspondiente de la imagen.
- El texto de los pies de fotografía debe ir al final del texto del artículo, con la numeración correspondiente a cada fotografía y deberá constar el nombre del autor de la imagen en cada una.
- La documentación gráfica numerada se adjuntará en ficheros independientes (no integrada en el texto), en formato digital (tif, con una resolución mínima de 300 dpi), y procurando que tengan buena calidad (enfoque, encuadre, nitidez...). Igualmente, si se trata de imágenes escaneadas deben tener una resolución mínima de 300 dpi y una medida, por ejemplo, de unos 15 x 10 cm, ya sea en formato TIF o JPG.
- Se debe adjuntar una imagen vertical en formato digital (tif), de la mejor resolución y calidad posible, teniendo en cuenta que irá a página completa al principio del artículo, de 300 dpi mínimo y una medida de unos 30 x 22 cm.
- *Unicum* se reserva el derecho de rechazar las imágenes que no tengan una buena calidad o resolución para su publicación.

PAUTAS DE LA PUBLICACIÓN DEL MATERIAL EXTRA DE VIDEO

- Entregar en formato MP4s o MOV (H.264 codec amb), o como archivos FLV cuando tienen un canal alfa.
- Comprobar que sean uno de los formatos anteriores, y que no sean demasiado grandes (con la conversión del vídeo a un FLV a menudo será mucho más pequeño).
- Los vídeos tendrían que tener menos de 100 MB y no tendrían que sobrepasar los 5 minutos de duración.

NORMAS PARA CITAS BIBLIOGRÁFICAS EN LOS ARTÍCULOS

Tanto si se trata de la **bibliografía** del final del artículo, como de una **nota a pie de página**, se deberá seguir el siguiente modelo de citación. Hay cuatro modelos, por si se trata de un **libro**, de una **parte de un libro**, de un **artículo de revista** o de un **documento en línea**:

LIBROS:

APELLIDO, Nombre. *Título*. Lugar de edición: Editorial, año, páginas. Nº ISBN

Ejemplo:

COLL, P. *El parlar del Pallars*. Barcelona: Empúries, 1991, p. 120-122. ISBN 84-7596-278-5

PARTES DE LIBRO:

APELLIDO, Nombre. "Título de la parte de la monografía". En: APELLIDO, Nombre. *Título*. Lugar de edición: Editorial, año, páginas. Nº ISBN

Ejemplo:

BERNA I XIRGO, J. "Els documents notarial en català i la seguretat jurídica en les traduccions". A: MONZÓ, E. (ed.). *Les plomes de la justícia: La traducció al català dels textos jurídics*. Barcelona: Pòrtic, 2006, p. 89-98. ISBN 84-9809-010-5

- En el caso que sólo se haya consultado uno de los volúmenes de una obra, se debe hacer constar después de la mención del título mediante la abreviatura Vol. y el número del volumen en numeración arábiga.

Ejemplo:

SOLÀ, J., dir. [et al.]. *Gramàtica del català contemporani*. Vol. 3. Barcelona: Empúries, 2002. ISBN 84-7596-909-7

- Cuando un volumen tiene un título propio, se escribe en cursiva a continuación de la indicación de volumen, seguida de dos puntos.

Ejemplo:

HERNÁNDEZ CARDONA, F.X. *Història militar de Catalunya: aproximació didàctica*. Vol. 2. *Temps de conquesta*. Barcelona: Rafael Dalmau, 2002. ISBN 84-232-0655-6

PARTES DE COLECCIÓN:

APELLIDO, Nombre. *Título*. Lugar de edición: Editorial, año, páginas. (Colección; nº) Nº ISBN

Ejemplo:

ESCARDINO BENLLOCH, A.; BERNA PRATS, À. *Introducció a l'enginyeria dels reactors químics*. València: Universitat de València, 2003, p. 56-62. (Educació. Materiales; 67) ISBN 84-370-569-1

ARTÍCULOS DE REVISTA:

APELLIDO, Nombre. "Título del artículo". *Título de la revista*. Lugar de edición: Nº vol. (año), nº del ejemplar, páginas (hay que indicar la primera y la última página del artículo, separadas con un guión). Nº de ISSN (opcional)

Ejemplo:

SCULLEN, M. E. "Les dictionnaires français: un lieu privilégié du sexisme?". *Cahiers de lexicologie*. París: Vol. 83 (2003), núm. 2, p. 153-172. ISSN: 0007-9871

MENTOS EN LÍNEA:

Representación: APELLIDO, Nombre. *Título* [En línea]. Edición o versión. Lugar de publicación: editorial o distribuidora, año de publicación. <dirección web (extensión máxima de una línea de texto, para que no haya particiones)> [Consulta:].

Ejemplo:

EUROPEAN COMMISSION. TRANSLATION SERVICE. *Eurodicautom* [En línea]. [S.I.]: European Commission, 2004. <<http://europa.eu.int/eurodicautom/Controller>> [Consulta: 22 setembre 2004].